

LUMO

1

5. Juutalaisuus on uskonto ja kulttuuri

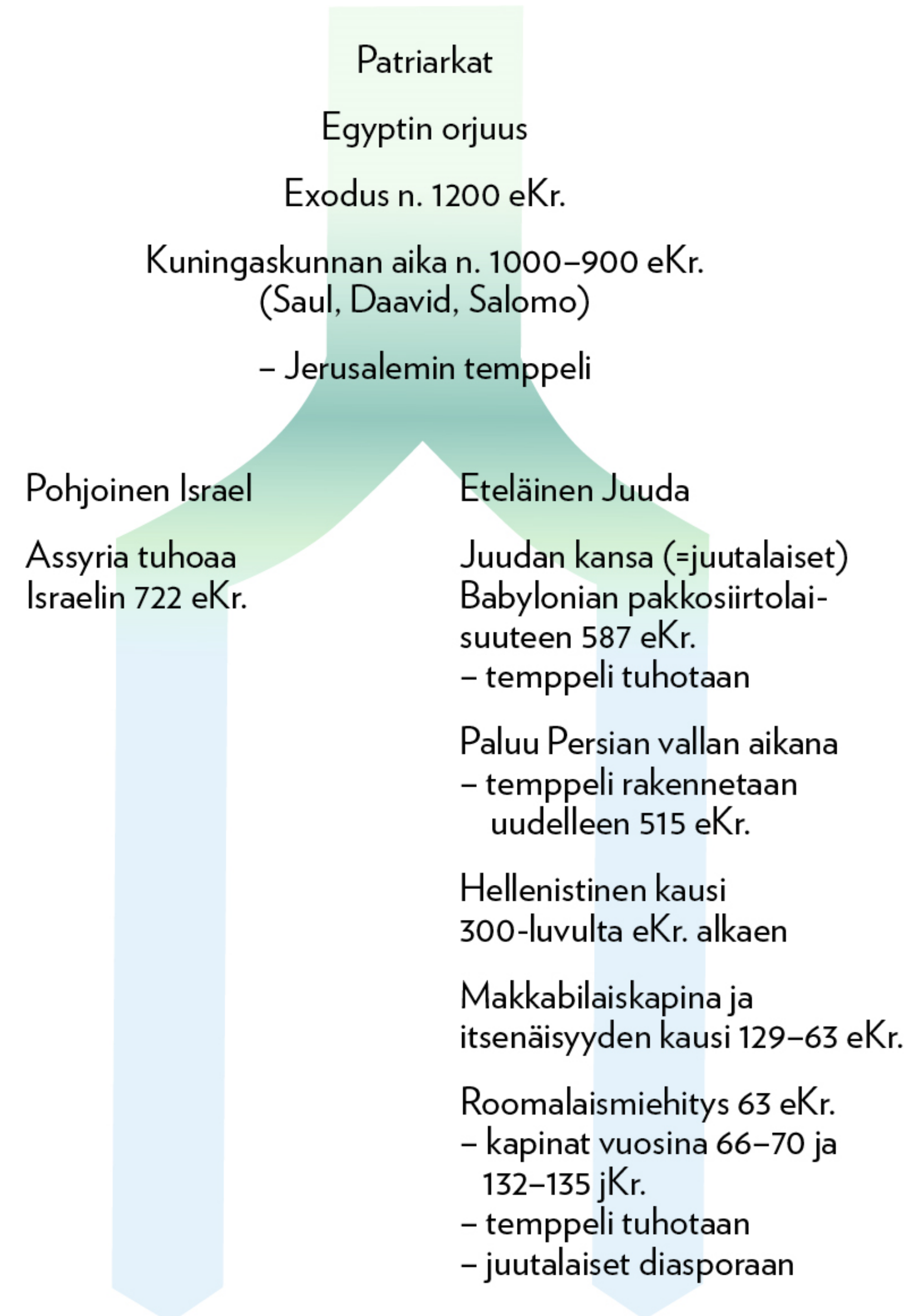

Juutalaisuuden monta määritelmää

- kannattajamäärä 12–15 miljoonaa, eniten Israelissa ja Yhdysvalloissa
- ei perustajaa, synnyn ajoittaminen vaikeaa
- Juutalaisen äidin lapsi on juutalainen.

Luvatusta maasta diasporaan

ISRAELIN KANSAN JA JUUTALAISUUDEN HISTORIAA

Pitkä tie kohti luvattua maata

- Keskiaika:
 - Hovijuutalaiset toimivat Keski-Euroopassa kauppiaina, pankkiireina ja diplomaatteina.
 - 900–1100-luvuilla juutalainen kulttuuri kukoisti islamilaisessa Espanjassa.
 - Ristiretkistä alkoi Euroopan juutalaisille satoja vuosia kestänyt vainojen kausi.

- **Emansipaation kausi 1789–1918:**
 - Ranskan vallankumous johti juutalaisten aseman parantumiseen Länsi-Euroopassa.
 - Itä-Euroopassa ja Venäjällä juutalaisia vainottiin, ja monet pakenivat Länsi-Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin.
 - **Nationalismi** alkoi vaikuttaa myös juutalaisuuden parissa ja 1800-luvun lopussa syntyi **sionistinen** aate, jossa haaveiltiin juutalaisvaltion perustamisesta.

- **Holokaustista** nykypäivään:
 - Natsi-Saksassa juutalaisten kansalaisoikeuksia rajoitettiin ja 1940-luvulla tavoitteeksi tuli juutalaisten täydellinen hävittäminen.
 - Toisen maailmansodan aikana keskitysleireillä surmattiin noin kuusi miljoonaa juutalaista.
 - Vuonna 1948 Palestiinan alue jaettiin YK:n päätöksellä juutalais- ja arabivaltioon
 - Israel on käynyt useita sotia läheisten arabimaiden kanssa.
 - Uudella ajalla **juutalaisvastaisuus** eli **antisemitismi** on saanut uudenlaisia muotoja